

KUŞAKLAR ARASI POLİTİKA ELÇİLERİ PROJESİ

Kuşaklar Arası

Politika Elçileri

Aralık 2024

Hazırlayan

Metin Albayrak

Toprak Erdem

I. BÖLÜM:

GENÇLERDEKİ İZDÜŞÜMLER

- Gençlerin “Gençlik” Kavramına Dair İzlenimleri
- Siyasi Partilere Dair İmgeler

II. BÖLÜM:

GENÇLER VE SİYASİ KATILIM MECRALARI

- Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar)
- Siyasi Partiler
- Üniversiteler
- Yerel Yönetimler

II. BÖLÜM:

GENÇLERİN SİYASİ KATILIMA DAİR ALGILARI

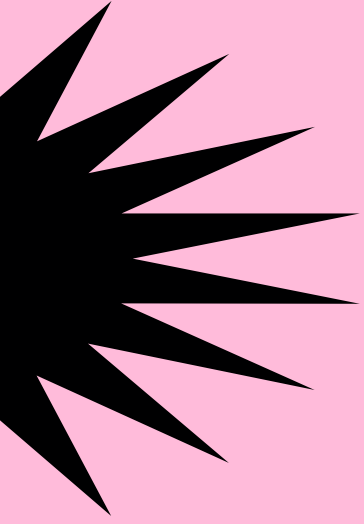
- Gençlerin Siyasi Katılıma İlişkin Algıları
- Gençlerin Siyasi Partilere Yönelik Duygusal Algıları
- Kuşaklararası İletişim Eksikliği ve İhtiyacı
- Siyasi Partiler ve Gençlik Politikaları

SONUÇ

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

- Çalıştay ve Atölyeler
  - 1. Grup
  - 2. Grup
- Partiler
  - DEM Parti Analizi
  - EMEP Analizi
  - TIP Analiz

GİRİŞ

Bu rapor, Politikada İyilik Hali Platformu'nun "Kuşaklararası Politika Elçileri" projesi kapsamında gerçekleştirilen atölye çalışmalarında alınan notların analizine dayanmaktadır. Atölyeler, gençlerin siyasi katılımı, kuşaklararası iletişim ve siyasi partilere yönelik algıları üzerine odaklanmıştır. Rapor, bu bağlamda ortaya çıkan gözlemleri ve önerileri siyasi partilerle paylaşmayı amaçlamaktadır.

I. BÖLÜM: GENÇLERDEKİ İZDÜŞÜMLER

Gençlerin “Gençlik” Kavramına Dair İzlenimleri

KAVRAMLAR

Gençlerle ilgili bazı önemli kavramlar şunlardır:

- İlk Öpücük: Yeni deneyimlerin heyecanı.
- Bilgisayar Oyunu: Potansiyellerini boşa harcama korkusu.
- Aşk ve Tutku: Duygusal keşif süreci.
- Üniversite ve Kimlik Arayışı: Sosyal bir çevreye ait olma ve kimlik oluşturma arayışı.
- Hareketlilik, Merak ve Cesaret: Gençlerin sürekli bir keşif ve değişim arzusunu simgeleyen unsurlar.
- Keşif: Yeni deneyimler ve özgürlük arayışı.
- Cesaret ve Asi Ruh: Değişimi başlatma arzusunu temsil eden cesur tavır.
- Romantiklik ve Merak: Umut ve başkaldırının dengesi.
- Bilgisayar Oyunu: Günümüz gençlerinin dünyadan kopuk bir şekilde zaman geçirme eğilimi.
- Varoluş Sancısı: Kimlik ve anlam arayışının merkezde olduğu bir süreç.

DUYGU VE DENEYİMLER

Gençlerle ilgili yapılan gözlemler, onların birçok karmaşık duygu ve deneyim etkisi altında olduğunu göstermektedir. Gençler denince akla gelen başlıca duygular şunlardır: coşku, isyan, imrenme, acelecilik, enerji, yetersizlik, karamsarlık ve kimlik arayışı. Gençler, özellikle deneyim kazanma ve kimlik oluşturma sürecinde zorluklar yaşamaktadır. Zorluklara rağmen yönlerini bulabileceklerine dair bir inanç taşımakla birlikte, toplumsal değişim süreçlerine dahil olmadıklarına dair bir hayal kırıklığı yaşamaktadırlar. İletişim eksikliği ve çözüm bulma isteği gençlerin üzerinde en çok durduğu konular arasındadır.

İMGELER

Gençlerle ilgili imgeler arasında şunlar öne çıkmaktadır:

- Gösterilerde polis kalkanları arasında duran gençler: Mücadele ruhunun sembolü.
- Bilgisayar başında toplumsal katılımdan uzaklaşan genç figürleri: Toplumsal kopukluğun yansıması.
- Sonsuz bir açık alanda bir kapıdan geçmeye çalışan gençler: Özgürlük arayışı ve başarı isteği.
- Sırt çantalı, üniversiteden yeni çıkmış gençler: Eğitim ve sosyal çevredeki mücadele.
- Üniversitelerde topluluk oluşturarak kendini bulmaya çalışan, enerjik, renkli gençler: Sonsuz bir alanda, özgürlük kapısının arayışındaki gençlik.

I. BÖLÜM: GENÇLERDEKİ İZDÜŞÜMLER

Siyasi Partilere Dair İmgeler

KAVRAMLAR

Siyasi partilere dair gençler tarafından ifade edilen bazı kavramlar:

- Nepotizm, Bürokrasi ve Koltuk Kavgası: Siyasi partilerdeki iktidar mücadelesi, kariyerizm ve hiyerarşi.
- Boş Vaatler ve Rant: Toplumun ihtiyaçlarına karşılık veremeyen politikalar.
- Çözumsuzlük ve Yetersizlik: Partilerin gençlerin taleplerine yanıt vermediği inancı.
- Bürokrasi ve Koltuk Kavgası: Partilerdeki iktidar hırsı.
- Yaşlı Bıyıklı Erkek Egemenliği ve Unutkanlık: Siyasi partilerin gençleri ve toplumun genelini ihmal ettiği inancı.
- Umut Pazarlamacılığı ve Ayrıştırma: Siyasi partilerin sahte umutlar üzerinden hareket ettikleri eleştirisi.
- Toplumsal İyi, Mücadele ve Fedakarlık: Gençlerin partilerde mücadele ve fedakarlık görmek istemeleri.
- Manipülasyon ve Şeffaflık Eksikliği: Siyasi partilerin iç işleyişinde şeffaflık eksikliği ve manipülasyon.

DUYGU VE DENEYİMLER

Gençlerin siyasi partilere dair algıları genellikle olumsuzdur. Tiksinti, hayal kırıklığı, öfke, güvensizlik, aidiyetsizlik ve hissizlik gibi duygular gençlerin siyasi partilere yönelik en yaygın hisleridir. Gençler, siyasi partilerin topluma hizmet etmekten çok kişisel çıkarlar etrafında döndüğünü ve koltuk kavgalarına odaklandığını düşünmektedir. Gençlerin bu süreçlerden dışlanması, siyasete dair algılarında derin bir güvensizlik yaratmaktadır.

İMGELER

Siyasi partilere dair öne çıkan imgeler:

- Erkek Takım Elbiseli Figürler: Partilerin erkeksi ve ayrımcı yapısının sembolü.
- Kanalizasyon Kokusu ve Çürümüş Buzdolabı: Siyasi partilerin yozlaşmış yapısına dair bir metafor.
- Yığılmış Kurukafalardan Oluşan Boş Taht: İktidar mücadelesinin gençler üzerinde bıraktığı olumsuz izlenim.
- Parti Binasına Giren Bir Rock Yıldızı: Gençlerin siyasi partilere olan güvensizliğinin bir sembolü.

II. BÖLÜM: GENÇLER VE SİYASİ KATILIM MECRALARI

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Gençlerin STK'lara katılımı genellikle faydacı bir yaklaşımla sınırlıdır. Gönüllü faaliyetlere katılım ekonomik sebeplerle sınırlanmakta, gençler kariyer basamağı olarak STK'lara yönelmektedir. Ancak gençler STK'larda karar alma mekanizmalarına yeterince dahil edilmemektedir.

YEREL YÖNETİMLER

Gençler yerel yönetimlerde de yeterince temsil edilmemektedir. Ancak gençlik meclisleri gibi projeler aracılığıyla gençlerin yerel yönetimlere katılımı teşvik edilmeye çalışılmaktadır. Bu yapıların geliştirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

SİYASİ PARTİLER

Gençler, siyasi partilerin gençlik kollarını daha çok sembolik bir işlev olarak görmektedir. Parti içi ilerleme çoğunlukla kişisel ilişkiler ve nepotizm ile gerçekleşmekte, gençler çoğunlukla broşür dağıtma gibi basit görevlerle sınırlandırılmaktadır. Bu durum gençlerin siyasete olan güvenini zedelemektedir.

ÜNİVERSİTELER

Pandemi ve OHAL dönemleri, üniversitelerde siyasi katılımı olumsuz etkilemiştir. Öğrencilere yönelik baskılar, siyasi süreçlerden uzaklaştırmıştır. Üniversitelerde kulüp faaliyetleri ve siyasi katılım büyük ölçüde azalmıştır.

III. BÖLÜM: GENÇLERİN SİYASİ KATILIMA DAİR ALGILARI

GENÇLERİN SİYASİ KATILIMA İLİŞKİN ALGILARI

Atölyelere katılan gençler, siyasi katılımın yaygın olmadığını ve daha çok sembolik düzeyde kaldığını ifade etmişlerdir. Gençlerin büyük çoğunluğu, siyasi partilerde yer almanın “miras” ya da “araçsallaştırma” aracı olarak görüldüğünü belirtmiştir.

Bu durum, gençlerin partilerde aktif olarak yer alma isteğini kırmaktadır. Gençler, siyasi partilere katılımın, özellikle karar alma süreçlerinde dışlandıklarını, sadece alt kademelerde görev aldıklarını ve partiler içinde nepotizmin yaygın olduğunu dile getirmişlerdir.

Gençlerin siyasi partilere olan güveni düşük olmakla birlikte, kendilerini “broşür dağıtan” ya da “piyon olarak kullanılan” bireyler olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Katılımcı gençler, siyasi partilerin gençleri karar mekanizmalarına dâhil etmek yerine, onları sadece alt kademe işler için kullandığını belirtmiştir.

GENÇLERİN SİYASİ PARTİLERE YÖNELİK DUYGUSAL ALGILARI

Gençlerin siyasi partilere yönelik duygusal algıları genellikle olumsuzdur. Katılımcılar, siyasi partilere karşı tiksinti, kızgınlık, hayal kırıklığı ve öfke gibi hisler beslediklerini dile getirmişlerdir. Bu olumsuz duyguların temelinde, siyasi partilerin çıkar çatışmaları, koltuk savaşları ve halkın ihtiyaçlarına yönelik çözüm üretememesi yatmaktadır.

Ancak her şeye rağmen, gençlerin bazıları, siyasi partilerin inisiyatif alıp, halkın iyiliği için mücadele ettikleri durumlarda hayranlık duyduklarını da belirtmişlerdir. Fakat bu hayranlık, bireysel inisiyatifler üzerine kurulmuş olup, sistemin geneline yönelik olumlu bir algıya dönüşmemiştir.

III. BÖLÜM: GENÇLERİN SİYASİ KATILIMA DAİR ALGILARI

KUŞAKLARARASI İLETİŞİM EKSİKLİĞİ VE İHTİYACI

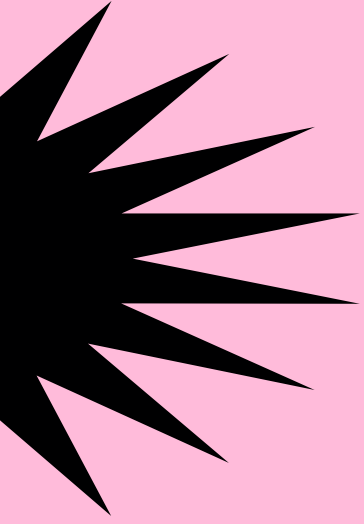
Gençlerin siyasi partilerde yer alabilmeleri için kuşaklar arası iletişim büyük önem taşımaktadır. Ancak atölye sırasında dile getirilen en büyük sorunlardan biri, gençlerin daha yaşlı kuşaklarla iletişim kurmakta zorlanmalarıdır. Gençler, kendi fikir ve önerilerinin saygı görmediğini, hatta küçümsendiğini düşünmektedirler. Bu durum, gençlerin siyasete olan ilgisini azaltmakta ve onları politik süreçlerden uzaklaştırmaktadır. Ayrıca, kuşaklararası iletişim eksikliği, gençlerin kendilerini “boyunduruk altında” hissetmelerine ve bir tür “hissizlik” yaşamalarına yol açmaktadır. Gençler, mevcut siyasi sistemin, sadece yaşlı ve deneyimli bireylere hizmet ettiğini, gençlerin ise yalnızca fiziksel işlerde yer aldığını belirtmişlerdir.

SİYASİ PARTİLER VE GENÇLİK POLİTİKALARI

Gençlerin siyasi partilere katılımı konusunda birçok sorun tespit edilmiştir. Gençler, siyasi partilerin gençliği yalnızca seçim dönemlerinde hatırladığını ve gençlerin katılımının genellikle broşür dağıtma ya da gönüllü çalışma gibi fiziksel işlerle sınırlandığını ifade etmişlerdir. Ayrıca, gençlerin karar alma mekanizmalarına dahil edilmedikleri, bunun yerine gençlik kollarının sadece sembolik işlevler gördüğü belirtilmiştir.

Siyasi partilerin, gençlere yönelik politikalarının güncellenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Gençler, kendilerini temsil eden partilerin daha yenilikçi ve güncel sorunlara yönelik çözümler geliştirmesini talep etmektedir. Bununla birlikte, yerel yönetimlerde gençlerin daha aktif bir rol oynayabilmeleri için fırsatlar yaratılmasının, siyasi katılımı artıracığı düşünülmektedir.

SONUÇ

Gençlerin siyasi katılımı üzerine yapılan bu çalışma, gençlerin siyasi süreçlerden dışlandığını ve siyasi partilere olan güvenlerinin büyük ölçüde azaldığını ortaya koymaktadır. Gençler, toplumsal değişime katkıda bulunma arzusunu taşımalarına rağmen, siyasetin işleyişine dair olumsuz bir perspektif geliştirmiştir. Siyasi partilerin gençlere yönelik politikalarının güncellenmesi ve gençlerin karar alma süreçlerine daha etkin şekilde dahil edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca, yerel yönetimler ve STK'lar aracılığıyla gençlerin siyasete katılımının teşvik edilmesi önem taşımaktadır.

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

ÇALIŞTAY VE ATÖLYELER

01. GRUP

ANAHTAR KELİMELER

- Devrim
- Sosyalizm
- Dinamizm
- Hesap Verebilirlik
- Mücadele
- Gönüllülük

İLKELER

- Şeffaflık
- Saygı
- İfade Özgürlüğü
- Eşitlikçilik
- Özgürlükçülük
- Yerelde Bağımsız Gençler

POLİTİKA ÖNERİLERİ

- Sağlık Hizmetleri: Herkes için ücretsiz sağlık hizmetleri sağlanmalı; bağımlılık önleme programları uygulanmalı, gençler için ücretsiz kondom dağıtımı yapılmalı, gönüllü doktorlar aracılığıyla ücretsiz muayene ve terapi hizmetleri sunulmalıdır.
- Eğitim Hizmetleri: Tüm gençler için kapsamlı eğitim fırsatları sağlanmalı, gönüllülük ağları oluşturularak gençlerin topluma katkısı desteklenmelidir.
- Afetlere Hazırlık ve Müdahale:
  - Deprem ve diğer afetlere yönelik arama-kurtarma çalışmaları desteklenmeli.
  - Mahalle örgütlenmeleri kurulmalı ve partilere üye olan bireylerin afet eğitimi almaları sağlanmalıdır.
  - 18-30 yaş arası gençlere yurtdışı deneyim fırsatları tanınmalı ve tercih ettikleri ülkeye gitmeleri için gerekçelerine göre destek sağlanmalıdır.

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

ÇALIŞTAY VE ATÖLYELER

02. GRUP

ANAHTAR KELİMELER

- Kapsayıcılık
- Eşitlikçilik
- Anti-kapitalizm
- Dinamizm
- Şeffaflık
- Örgütlenme

İLKELER

- Hesap Verebilirlik
- Eşit Temsil
- Şeffaflık

POLİTİKA ÖNERİLERİ

- Gençlik Katılımı: 16-30 yaş arası gençler için lise ve üniversite düzeyinde örgütlenmeler desteklenmeli, gençlere yönelik sosyal yaşam ödenekleri ve geri ödemesiz krediler sağlanmalıdır.
- Eğitim ve Cinsel Taciz Önleme: Lise ve üniversitelerde ücretsiz yemek verilmesi ve üniversitelerde cinsel tacizi önleme komisyonlarının etkinleştirilmesi gerekmektedir.
- Barınma ve İstihdam: Genç mimar ve mühendislerle iş birliği yaparak barınma sorununa çözüm üretilmeli; Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kaldırılmalıdır.
- Gençlik ve Uluslararası Deneyim: 16-30 yaş arası gençler için 190 ülkeye vizesiz giriş imkânı sağlayan "GençPass" çıkarılmalı; gençlerin senede bir ülkeye ziyaret etmeleri teşvik edilmelidir.
- Dijital Katılım: Gençlerin öneri ve sorunlarını iletebileceği bir web sitesi veya mobil uygulama geliştirilmeli; yapay zeka yardımıyla analizler ve haftalık raporlar hazırlayarak şeffaf bir geri bildirim mekanizması kurulmalıdır.
- Tarım ve Çevre Duyarlılığı: Beyin göçünü engellemek ve tarım konusunda gençlerin bilinçlenmesi için her gencin tarım alanında staj yapması zorunlu hale getirilmelidir.

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

PARTİLER

DEM PARTİ ANALİZİ

PARTİNİN TANIMI

DEM Parti, ekolojik ve toplumsal adaleti temel alan, doğaya, insana ve topluma saygıyı ön planda tutan bir yapıda yer alıyor. Parti, eşitlik, özgürlük, çoğulculuk gibi kavramları önceliklendiren politikalarıyla; özellikle cinsiyet eşitliği, barış ve demokratik bir yönetim anlayışı üzerine odaklanmaktadır. Militarizme, baskıya ve sömürüye karşı mücadele eden, doğanın haklarını gözetten bir duruş sergileyerek, sürdürülebilir bir yaşamı savunur. Katılımcı ve müzakereci bir mücadele anlayışıyla, toplumsal dayanışma ve diyalog süreçlerini temel alarak halkların eşitlik ve özgürlüğünü hedefler.

PARTİ, TÜZÜK VE POLİTİKA METİNLERİNDE HANGİ ANAHTAR KELİMELERİ KULLANIYOR?

- o Adalet
- o Ekoloji
- o Eş başkanlık
- o Barış
- o Özgürlük, Jin Jiyen Azadi
- o Demokrasi
- o Eşitlik, çoğulculuk
- o Toplumsal cinsiyet eşitliği
- o Dayanışma
- o Kadın ve gençlik çalışmaları

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

PARTİLER

DEM PARTİ ANALİZİ

PARTİNİN İLKELERİ NELER?

- Çoğulculuk ve Çeşitlilik:** Parti, farklı siyasi görüşlerin, kültürel kimliklerin ve inançların birlikte var olabileceği bir toplum düzenini savunur.
- Demokrasi:** Parti, her vatandaşın karar alma süreçlerine doğrudan katılımını destekler. Partinin en önemli hedeflerinden biri, Türkiye'de demokratik süreçlerin güçlendirilmesi ve katılımcı demokrasinin tesis edilmesidir. Seçim sisteminin adil ve şeffaf hale getirilmesi üzerinde durulmaktadır.
- Şiddet karşıtlığı:** Parti, militarizme, devlet şiddetine ve toplumsal hayattaki her türlü baskıya karşı durur.
- Kapitalizm karşıtlığı:** Parti, kapitalist sistemin yarattığı ekonomik eşitsizlikler ve çevre tahribatına karşıdır.
- Çevrecilik:** Doğal kaynakların korunması ve ekolojik dengenin sürdürülebilirliğini sağlamak için çevre dostu politikalar uygulamayı hedefler.
- Toplumsal adalet:** Parti, ekonomik, sosyal ve kültürel adaletin sağlanmasını temel ilke olarak benimser. Gelir dağılımındaki eşitsizliklerin giderilmesi ve dezavantajlı grupların korunması için devlet müdahalesini savunur.
- Toplumsal Cinsiyet Eşitliği:** Kadınların toplumsal yaşamda eşit bir şekilde temsil edilmesini savunur. Cinsiyet temelli ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını amaçlar.
- Eşitlik:** Parti, etnik, cinsiyet ve inanç farklılıklarına dayalı ayrımcılığa karşıdır ve tüm bireylerin eşit haklara sahip olduğu bir toplum hedefler. Politik olarak bu, azınlık haklarının korunması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve LGBTİ+ haklarının savunulması anlamına gelir.
- Yerel Yönetimler:** Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve yerel halkın karar alma süreçlerine katılımının artırılması hedeflenmektedir.
- Barış ve Çözüm Süreci:** Türkiye'deki çeşitli toplumsal gruplar arasında barışın sağlanması, çatışma çözüm süreçlerinin desteklenmesi ve diyalog ortamlarının oluşturulması teşvik edilmektedir.
- Kapsayıcı Ekonomi:** Ekonomik adaletin sağlanması, sosyal politikaların güçlendirilmesi ve işçi haklarının korunması konularında öneriler geliştirmektedir.

PARTİNİN ÖNERDİĞİ POLİTİKALAR NELER?

- Teknoloji: Genel olarak endüstriyalizme ve kapitalizmin tüketim odaklı yaklaşımlarına karşı bir duruş sergiliyor. Partinin hedefleri arasında teknolojinin, insan haklarını gözeten, sürdürülebilir bir dünya için kullanılması gerektiğini ifade ediliyor.
- Yapay zeka: DEM Parti Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cuppolo: "Biz yapay zekaya ne tümüyle karşıyız ne de tümüyle yanındayız. Çünkü yapay zekaya bakışımızda da üçüncü yol anlayışımız geçerlidir. Şu an içinden geçtiğimiz dördüncü endüstriyel devrimi var. Bu endüstriyel devrimin emeği odağına alan, bütün insanlara saygı duyan, işçiyi işsiz bırakmayan bir şekilde dönüşeceğini düşünüyoruz."
- İklim değişikliği:
  - Tüzükten: "Partimiz doğanın vazgeçilmez haklara sahip olduğunu ve insanların ise doğanın ve diğer canlıların haklarını ve yaşam ortamını koruma sorumluluğuna sahip olduğunu savunur. İnsanı doğanın bir parçası olarak kabul eder. Doğayı sonsuz ve tüketilecek bir kaynak deposu olarak görmez, doğayla uyumlu bir yaşam ve gelecek kurmayı hedefler".
  - Kuraklık Haritaları çıkartılması gerektiğini ifade ediyorlar.
  - Güvenlikçi politikaların, tekelci enerji yapılarının ve madencilik yarattığı ekokırımın sonuçlarının ve iklim krizinden kaynaklanan başta kuraklık ve erozyon olmak üzere tüm sorunların önlenmesi için havza bazlı ekolojik koruma planları geliştirilmelidir. Suların kirlenmesi önlenerek, su havzaları ve meralar koruma altına alınmalı ve tarım alanları korunmalıdır.
- Tarım: Tarımda neoliberal politikaların yarattığı tahribata karşı, yerel yönetim temelli, cinsiyete duyarlı, demokratik ve ekolojik bir tarım modeli savunuyor. Polikültür esaslı, az girdili, yoğun istihdam sağlayan bir tarım politikası öneriyor ve kooperatiflerin bağımsız örgütlenmesini vurguluyor. Küçük çiftçilerin ve topraksız köylülerin korunması, organik tarımın teşvik edilmesi ve tohum kütüphanesi kurulması gibi somut adımlar sunuyor. Bu politikalarla, sağlıklı ve sürdürülebilir gıdaya erişimin artırılması hedefleniyor.
- Demokrasi: "İnsanların yaşamlarıyla ilgili kararlara her düzeyde katılımını mümkün kılan, doğrudan demokrasi idealine sahip çıkan; yerel demokrasi hedefinin gereği yerel politikanın ve her düzeyde kararlara katılımın belirleyici olduğu, yerelden ve yerinden yönetim anlayışına dayanan katılımcı ve müzakereci bir demokrasi kurmayı amaçlar"
- Enerji:
  - Enerji konusunda doğrudan bir ifade bulunmuyor, ancak doğanın sömürülmesine karşı durulması, sürdürülebilir bir enerji politikası yaklaşımını belirtiyor.
  - Enerjisini üreten kent, fosil yakıt kullanımının azaltılması, rüzgar ve Güneş enerjisi kullanımını arttırmak, enerji üretmeyi hedefleyen kooperatiflere destek, iklim dostu enerji üzerine çalışmalara destek, enerjide öz yeterlilik.
  - X'te DEM Parti: "Nükleer enerji, en pahalı ve doğal yaşama geri dönüşümsüz zarar veren enerjidir. Küresel ısınma insan eliyle yaratılan afettir. Doğa dostu enerji için yeterli kaynaklara sahibiz ve alternatif enerji politikalarıyla yaşamı güzelleştireceğiz.
<https://t.co/dzywswqhxJ>" / X

PARTİNİN ÖNERDİĞİ POLİTİKALAR NELER?

- Sosyal politikalar: "Partimiz, sosyal hakların tahrip edilmesini, ekonomik büyüme saplantısını ve tüketim toplumu anlayışını reddeder" denilerek sosyal adalete vurgu yapılıyor. Ayrıca "toplumsal cinsiyet eşitliği" ve "eşit yurttaşlık" ilkesi gibi sosyal politikalar da tüzükte belirtilmiştir.
- Ekonomi: Güçlü yerel demokrasi için toplumcu ekonominin uygulanması gerektiğini ifade ederler. "Bütçe Haktır ve Halkındır" İlkesi ile katılımcı, toplumsal cinsiyete duyarlı ve ekolojik bütçe modelleri yaratmayı hedefler. Yoksul bırakılmış bölgelere pozitif ayrımcılık uygulanması gerektiğini ve öz yeterlilik ilkesini savunurlar.
- Dış Politika: "Türkiye'nin toplumsal barışının yolu da aslında komşularındaki huzurdan geçiyor. Bunun yolu her şeyden önce Kuzey Doğu Suriye'deki özerk yönetimin ve orada Suriye halklarının tümünün Suriye'nin geleceğinde söz sahibi olabileceği diyalogun geliştirilmesinden geçiyor" Sezai Temelli: 'Toplumsal barışın yolu Suriye'deki özerk yönetimle diyalogdan geçer' (artigercek.com)
- Toplumsal cinsiyet: 2024 Yerel Seçim öncesinde yayınladıkları seçim bildirgesinde geçen ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını amaçlayan politika önerileri:
  - "8 Mart Dünya Kadınlar Günü ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Dayanışma Günü çalışan kadınlar için idari izin; tüm kadınlar için ise ücretsiz ulaşım günü ilan edeceğiz.
  - Kadın politikalarının etkin bir şekilde uygulanabilmesi için Kadın Politikaları Daire Başkanlıkları ile Kadın Politikaları Müdürlüklerini yeniden açacağız.
  - Kadınların toplumsal, ekonomik ve kültürel gelişimini destekleyecek "özgür kadın köyleri" ile şiddetsiz bir yaşamın olanaklarını kadınlarla birlikte inşa edeceğiz."
- Gençlik:
  - Parti, gençlerin toplumsal ve siyasi yaşama aktif katılımını savunur. Bu ilke, genç işsizliği ve eğitimdeki fırsat eşitsizliğine karşı çözüm arayışlarını ve gençlerin siyaset yapma olanaklarının artırılmasını içerir.
  - "Gençlik yokluktan varlığa geçiş yapabilen bir tarihi bilince sahiptir! Özellikle gençlik dinamizminin hakim olduğu mücadele alanları, en çok saldırı altında bulunduğumuz bu dönemde büyük bir atılımı yapabilmıştır."
- Engellilik politikası: Parti, neoliberal ve yoksullaştırıcı engellilik politikalarına karşıdır. İlke olarak bu, engelli bireylerin eşit vatandaşlık haklarına sahip olması ve özgürlükçü bir engellilik politikasının benimsenmesi anlamına gelir.
- Çocuk hakları: Parti, çocukların eğitim ve sağlık gibi temel haklarına eşit ve ücretsiz erişimini savunur. Bu ilke çocuk işçiliği, çocuk istismarı ve şiddet gibi konularda sıfır tolerans politikalarının benimsenmesini içerir.
- Göçmen ve mülteci hakları: Parti, göçmenlerin ve mültecilerin eşit haklara sahip olmasını ve ırkçı politikalara karşı mücadele edilmesini savunur. İlke olarak bu göçmenlerin sosyal ve siyasal yaşama tam katılımını destekleyen bir entegrasyon politikasını ifade eder.

POLİTİKALARINI HAYATA GEÇİRMEK İÇİN NASIL BİR YÖNTEM ÖNERİYOR?

- Doğrudan Demokrasi ve Katılımcı Yönetim: Kararlara katılımın her düzeyde sağlanması ve yerel yönetimlerin güçlendirilmesi hedeflenir. Katılımcı, müzakereci bir demokrasi kurmak için yerel yönetimlere yetki ve kaynak devrinin güvence altına alınması önerilir. (yerel seçimlerde aday belirleme sürecinde yapılan ön seçimler)
- Diyalog ve Müzakere: Özellikle Kürt, Alevi ve diğer etnik sorunların diyalog ve müzakere ile çözüme kavuşturulması hedeflenir.
- Üçüncü Yol: Selahattin Demirtaş “Kürt sorunu, Türkiye’de yaşanan ağır demokrasi ve adalet sorunu, ekonomik sorunlar bizim önceliğimizdir. Bu sorunların çözümü için konuşmak isteyen herkesle konuşuruz, ciddiyet ve samimiyet görürsek bir adımı karşılık iki adım atarız. Bunun için de kimseden ne izin ne de icazet alırız” “DEMParti hem AKP ile hem CHP ile görüşebilmeli”
- Toplumsal Cinsiyet Eşitliği: Erkek egemenliğine karşı çıkmak ve her düzeyde toplumsal cinsiyet eşitliği sağlamak için mücadele etmek önerilir.
- Eğitim Çalışmaları: Parti Okulu aracılığıyla üyelerine politik ve düşünsel eğitimler vererek partiyi güçlendirme hedefi güder.
- Ekolojik Politikalar: Doğa ve tüm canlıların haklarını koruyan bir ekosistem anlayışıyla, doğaya zarar vermeden, ekolojik politikaları hayata geçirmeye yönelik çalışmalar yürütür.
- Kadın ve Gençlik Meclisleri: Kadın ve gençlik sorunlarına yönelik meclisler kurarak bu kesimlerin aktif katılımını sağlar ve sorunlarına çözüm arar.
- Afet Yardım Kampanyaları: Ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen yardım kampanyalarına katılım sağlanarak dayanışma amacıyla kampanyalar düzenler.
- Çoğulcu ve Katılımcı Yapılar: Farklı siyasi görüşlerin ortak bir platformda mücadele ettiği çoğulcu ve çeşitliliği zenginlik olarak gören bir yapı hedeflenir.
- Şiddet Karşıtlığı: Her türlü şiddete, militarizme ve devlet şiddetine karşı çıkılması ve bu alanlarda aktif mücadele edilmesi önerilir.
- Yerel ve Küresel İşbirlikleri: Parti, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla birlikte eğitim, kamp, sanat atölyeleri gibi etkinlikler düzenler ve bu yolla politikalarını yaymayı hedefler.

GENEL DEĞERLENDİRME

- Teknoloji, yapay zeka konusunda kurumsallaşma konusunda eksiklikler var. Kendini sol olarak tanımlayan bir parti için yapay zeka gibi teknolojik gelişmelere karşı mesafeli duruşları parti kimliğine nazaran daha muhafazakar kalmakta.
- Emek mücadelesi konusunda bazı ifadeler tüzükte yer alsa da bu ifadeler hem az hem de politika önerileri somut değil.
- Genel olarak partinin online görünürlüğü ve halka ilişkiler konusunda eksiklikler olduğu tespit edilebilir. Medya ambargosu ve hükümet baskısı olsa da SEO çözümleri ve parti ile ilgili anahtar kelimeler arama motorunda aratıldığında öne çıkan kaynakların az olduğu gözlemlenmiştir.
- Demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet ve ekoloji kavramları HEDEP tüzüğündeki parti tanımında da öne çıkarken, özellikle son dönemde yeni anayasa tartışmaları çerçevesinde iktidar kanadınca hedef alınan LGBTİ+ bireylere dönük ifadeler kaldırılmıştır.
- HDP'nin 27 Ağustos 2023 tarihli tüzüğünde "Parti, tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin, dışlanan ve yok sayılan bütün halkların ve inanç topluluklarının, kadınların, işçilerin, emekçilerin, köylülerin, gençlerin, işsizlerin, emeklilerin, engellilerin, LGBT (Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans) bireylerin, göçmenlerin, yaşam alanları tahrip edilenlerin; aydın, yazar, sanatçı ve bilim insanları ile bütün bu kesimlerle birlikte mücadele yürüten güçlerin her türden baskı, sömürü ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak ve insan onuruna yaraşır bir yaşam kurmak üzere bir araya geldiği, demokratik halk iktidarını hedefleyen bir siyasi partidir" denilirken, HEDEP şunları kaydetmekle yetindi:
- "Partimiz, yeni bir yaşam ve gelecek için, demokratik, özgürlükçü, eşitlikçi, adil, ekolojik, toplumsal cinsiyet eşitlikçi ve dayanışmacı bir toplumun kurulması yolunda, çoğulcu, katılımcı ve müzakereci bir mücadele anlayışıyla politik sorumluluk üstlenen; evrensel insan haklarını hiçbir ayrımcılığa yer vermeyecek şekilde savunan, doğanın ve tüm canlıların haklarını gözetken, militarizme karşı mücadele eden, emekten ve toplumsal adaletten yana, ekolojist, barışçı ve demokratik bir siyasi partidir. Bu hedefler için birlikte mücadele yürüten güçlerin her türden baskı, sömürü ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak ve insan onuruna yaraşır bir yaşam kurmak üzere bir araya geldiği partimiz, demokratik bir halk iktidarını hedefler."
- "(Partinin niteliği ve işleyiş ilkeleri başlığında) Partimiz, etnik kimlik, kültür, anadili, inanç, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim farklılıklarının eşitliğine dayalı bir toplumsal yaşamı savunur. (...)"

GENEL DEĞERLENDİRME

- Yine HDP'den farklı olarak HEDEP tüzüğündeki 'amaç' bölümünde Kürt ve Alevi sorunları özellikle vurgulandı.
- "Partimiz, Kürt sorunu, Alevi sorunu ve tüm etnik, dini ve kültürel kimlik sorunlarının barış içinde kalıcı ve onurlu çözümünü hedefler. Bu sorunların diyalog ve müzakere yoluyla, eşit yurttaşlık ilkesi temelinde ve kolektif haklarla çözülmesi için mücadele eder.
- Kendi iradesine ve geleceğine sahip çıkan insanların demokrasi ve sosyal haklar için mücadele vererek dünyayı değiştirdiği; emeğine, anadiline, kimliğine, kültürüne, inancına ve ekosisteme sahip çıktığı, hayatın her alanındaki şiddetin ortadan kaldırıldığı, barış içinde bir dünya için mücadele eder.
- İnsanların yaşamlarıyla ilgili kararlara her düzeyde katılımını mümkün kılan, doğrudan demokrasi idealine sahip çıkan; yerel demokrasi hedefinin gereği yerel politikanın ve her düzeyde kararlara katılımın belirleyici olduğu, yerelden ve yerinden yönetim anlayışına dayanan katılımcı ve müzakereci bir demokrasi kurmayı amaçlar. Bu nedenle kuvvetler ayrılığının yerele doğru genişletildiği, yerel yönetimlere yetki ve kaynak devrinin güvence altına alındığı güçlü bir yerel demokrasi zemini üzerinde güçlü demokrasiyi inşa etmek için mücadele eder."
- HDP tüzüğünde ise herhangi bir isim anılmadan 'dışlanan ve ayrımcılığa maruz kalan tüm inanç toplulukları ve inanmayanların düşünce, ifade, vicdan ve ibadet özgürlüklerinin eşit vatandaşlık hakları temelinde çözüme kavuşturulması' amacından söz ediliyordu. Kürt sorunu şöyle yer alıyordu:
- "Çözümsüzlüğe terk edilen Kürt sorununda kalıcı bir barışın sağlanması ve Kürt halkının tüm sorunlarının kolektif haklar kapsamında demokratik çözüme kavuşturulması için mücadele vermeyi; (...) amaçlar."

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

PARTİLER

EMEP ANALİZİ

PARTİNİN TANIMI

Emek Partisi (EMEP), Türkiye işçi sınıfının partisi olarak kendini tanımlar. Nihai hedefi, işçi sınıfının kurtuluşu ve sınıfsız bir toplum olan komünist düzenin kurulmasıdır. Milliyet, din ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin işçi sınıfının birleşmesini savunan parti, Türkiye'deki kapitalist sınıflara ve emperyalist güçlere karşı mücadele etmeyi amaçlamaktadır. Tüzüğüne göre, EMEP, Uluslararası Komünist Hareket'in Türkiye'deki temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

PARTİ, TÜZÜK VE POLİTİKA METİNLERİNDE HANGİ ANAHTAR KELİMELERİ KULLANIYOR?

- Emperyalizm karşıtı
- Kapitalizm karşıtı (Kapital, Kapitalist)
- Sosyalizm
- Komünizm
- İşçi (Sınıfı), Emek
- Toplumsal
- Uluslararası
- Burjuva (Patron)
- Üretim
- Devrimci

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

PARTİLER

EMEP ANALİZİ

PARTİNİN İLKELERİ NELER?

- İşçi Sınıfının Çıkarları: İşçi sınıfının öncülüğünde kapitalizme ve sömürüye karşı mücadele yürütür.
- Anti-Emperyalizm: Emperyalist güçlere ve Türkiye'deki etkilerine karşıdır.
- Demokrasi ve Eşitlik: Milliyet, cinsiyet, din farkı gözetmeksizin eşitliği savunur. Tek adam rejimine karşıdır, otorite ve gücün ayrılmasını destekler.
- Dayanışma ve Kolektif Mücadele: Ulusal ve uluslararası düzeyde işçi sınıfının birliğini amaçlar. Baskı ve şiddete karşı dayanışma ve eşitliği savunur.
- Üretim Araçlarının Toplumsallaşması: Üretim araçlarının toplumsal mülkiyete geçmesini savunur.
- Savaş Karşıtlığı: Savaş karşıtıdır ve barışçı bir dünya düzeni hedefler.
- Azınlık Hakları: Azınlık haklarını destekler.
- Bağımsızlık: NATO'dan çıkılmasını ve emperyalist ülke ve kurumlarla yapılan tüm anlaşmaların iptalini savunur.
- Bilimsellik ve Laiklik: Bilimsel düşünce ve laikliği savunur.

PARTİNİN ÖNERDİĞİ POLİTİKALAR NELER?

- Teknoloji: Patent tekeline son verilmesini talep eder.
- Yapay Zeka: Yapay zekaya yönelik bir politika sunulmamıştır.
- İklim Değişikliği: Genel bir söylem sunar ancak somut bir çözüm önerisi yoktur.
- Tarım: GDO'lu ürünler yasaklanmalı; tarım işçileri sendikaları desteklenmeli; temiz tarımsal sanayi üretimine geçilmeli. Ayrıca, büyük toprak mülkiyetine tarım işçileri ve köylülerin el koyması gerektiği belirtilmektedir. Bu bağlamda el konulan toprakların denetiminin, tarım işçilerinin de dahil olduğu komiteler tarafından yapılması önerilmektedir.
- Demokrasi: Yerel yönetimlerde halk meclislerinin kurulması gerektiğini savunur; seçilen temsilcilerin yargılanabilmesi ve görevden alınabilmesi gibi demokratik mekanizmalar öngörülmektedir.
- Enerji: Nükleer santrallerin yasaklanmasını, çevre ve halk sağlığının öncelik alınmasını savunur.
- Sosyal Politikalar:
  - Ücretler: İnsanca yaşanacak bir ücretin sağlanmasını talep eder.
  - Eğitim: Özelleştirme karşıtıdır ve ücretsiz eğitim hakkını savunur.
  - Kadın Hakları: Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve İstanbul Sözleşmesi'nin korunmasını destekler.
  - Gençlik: Gençlerin işçi sınıfı mücadelesine katılması ve işsizlik sorununa çözüm önerir.
  - Sağlık: Sağlık hizmetlerinin ücretsiz ve nitelikli bir şekilde sunulması gerektiğini savunur.
  - Sosyal Güvenlik: Sosyal güvenlik sisteminin güçlendirilmesini talep eder.
  - Dış İlişkiler: Emperyalist ülkelerle yapılan tüm askeri ve siyasi anlaşmaların feshedilmesini savunur.

POLİTİKALARINI HAYATA GEÇİRMEK İÇİN NASIL BİR YÖNTEM ÖNERİYOR?

- Yaşam Koşullarının İyileştirilmesi: Parasız konut ve ulaşım hakkı, güvenli iş imkânları önerir.
- Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi: Sağlıklı çalışma ortamı, 7 saatlik iş günü, 5 günlük iş haftası, haftada 2 gün izin gibi hakları talep eder.
- Gençlik ve Kadın Hakları: Gençlik ve kadınların sorunlarına çözüm bulmak için gençlik ve kadın örgütleri kurulmasını önerir.
- Çocuk ve Yaşlı Bakımı: Çocuk ve yaşlı bakımını kamusal bir hizmet olarak sunmayı öngörür; ücretsiz kreşler ve çocuk bakım yuvaları sağlanmalıdır.

GENEL DEĞERLENDİRME

- Eksiklikler ve Geliştirme Alanları: 2017 tüzüğünün güncellenmeye ihtiyacı olduğu belirtilmektedir. Ekolojik konular sadece tarım perspektifinden ele alınmıştır; yapay zeka ve teknolojik gelişmelere dair öneriler bulunmamaktadır. Ayrıca aşırı tüketim, iklim değişikliği, engellilik ve hayvan hakları gibi konulara dair kapsamlı bir plan sunulmamıştır.
- Dilin Modernizasyonu: Kullanılan dilin eski komünist söylemlerden etkilenmiş olduğu ve günümüz kitlelerine hitap edemediği, çağın dili ve anlayışına daha uygun bir üslubun benimsenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Ayrıca, sosyal medya gibi iletişim araçlarının etkin kullanılmaması, EMEP'in tanıtımını zorlaştırmaktadır.
- Kapsayıcı Olmama: Parti, geniş kitlelere ulaşmakta zorlanmakta ve iktidar olma amacını net olarak yansıtamamaktadır. Özellikle gençlik ve kadın örgütlerinin karar alma mekanizmalarına etkisi belirgin değildir.
- Yöntem Eksikliği: Öneriler sunulmakla birlikte, bu hedeflere ulaşma yollarının net olmadığı, uygulamaya dair net bir planın bulunmadığı ifade edilmektedir.

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

PARTİLER

TİP ANALİZİ

PARTİNİN TANIMI

Türkiye İşçi Partisi (TİP), sosyalist hareketin devrimci bir yeniden kuruluşudur. Sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için mücadele eden bir siyasi organizasyondur.

PARTİ, TÜZÜK VE POLİTİKA METİNLERİNDE HANGİ ANAHTAR KELİMELERİ KULLANIYOR?

- o İşçi/emekçi sınıfı
- o İnsanlığın kurtuluşu
- o Devrimci Cumhuriyet
- o Aydınlanmacı
- o Sermaye egemenliği
- o Yoldaşlık
- o Sosyalist devrim, sosyalist demokrasi
- o Demokratik merkezîyetçilik,
- o Şeffaflık
- o Emperyalist

PARTİ ZİYARETLERİ, ÇALIŞTAY VE ATÖLYELERİN DEĞERLENDİRMESİ

PARTİLER

TİP ANALİZİ

PARTİNİN İLKELERİ NELER?

- Enternasyonalizm: TİP, dünya genelindeki sosyalist, devrimci, ilerici ve anti-emperyalist hareketlerin yanındadır ve enternasyonalist bir duruş sergiler.
- Tarihsel Birikim: Geçmiş sosyalist mücadeleleri tarihsel birikimin bir parçası olarak kabul eder ve bu mücadeleleri geliştirmeyi görev bilir.
- 1920 TKP Mirası: Türkiye'nin sol sosyalist düşünce tarihindeki 1920 TKP mirasını benimser ve mücadelesinin temelini bu birikimden alır.
- Devrimci Süreç: TİP, Türkiye'nin devrimci sürecinin, işçi sınıfının öncülüğünde ve halkçı bir karakterde olacağına inanır.
- Yurtsever Duruş: Emperyalist güçlere karşı yurtsever bir duruşun korunması gerektiğini savunur.
- Ortak Mücadele: Emekçilerin kapitalizme karşı ortak mücadelesini hedefler.
- Tavizsiz Devrimcilik: Bu ortak mücadeleyi engelleyen gerici ideolojilere, ataerkiye, emperyalizme ve faşizme karşı tavizsiz bir devrimci duruş sergiler.
- İlerici Hak Mücadeleleri: Sosyalizmi ileri taşıyacak ilerici hak mücadelelerini destekler ve bu mücadeleleri örgütler.

PARTİNİN ÖNERDİĞİ POLİTİKALAR NELER?

- Teknoloji: TİP, teknolojik ilerlemenin toplumsal çıkar doğrultusunda geliştirilmesini ve kullanılmasını savunur. Teknolojiyi insanları özgürleştirmenin, yaratıcılığı ve insanlığa katkıyı artırmanın bir aracı olarak görür.
-
- Yapay Zeka: TİP'in yapay zekaya yönelik özel bir politika önerisi bulunmasa da sosyal medyada propaganda aracı olarak kullanılmaktadır.
-
- İklim Değişikliği: TİP, doğanın yağmalanmasına ve mega projelere karşıdır; temiz enerji kaynaklarının kullanımını destekler, çevre ve kamusal mekanların korunmasını önemser. Parti karbon ayak izini azaltmaya yönelik adımlar atar.
-
- Tarım: Tarım emekçileri için adil üretim koşullarının sağlanmasını, üretici kooperatifleri aracılığıyla taban fiyatlarının belirlenmesini destekler.
-
- Demokrasi: Yurttaş hakları ve toplumsal eşitliğin sağlanması, örgütlenme ve ifade özgürlüğünün korunması için mücadele eder.
-
- Enerji: Fosil yakıtlar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarının planlı kullanımını savunur.
-
- Sosyal Politikalar: Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını tanır. Zorunlu din derslerinin kaldırılmasını ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın lağvedilmesini savunur. Kadınlar, gençler, LGBTİ+ bireyler, çocuklar ve engelli bireylerin haklarını koruma ve geliştirme politikalarını benimser. Eğitim ve sağlık hizmetlerinin ücretsiz, ulaşılabilir ve anadilde verilmesi gerektiğini savunur.

POLİTİKALARINI HAYATA GEÇİRMEK İÇİN NASIL BİR YÖNTEM ÖNERİYOR?

- Parlamenter Mücadele: Siyasi arenada temsil yoluyla değişim hedefi.
- Sokakta Mücadele: Protestolar, yürüyüşler ve kamplarla halk hareketlerine katılım.
- Sendikalarla Dayanışma: İşçi sınıfının haklarını savunma.
- Medya ve Dijital Platformlar: Alternatif medya aracılığıyla ana akımda yer bulamayan toplumsal sorunları gündeme taşıma.
- İlerici Mücadelelere Destek: Sosyalizm ve özgürlük mücadelesine katkı.
- Anti-Emperyalist Tavrı: Türkiye'nin kurtuluşunu sosyalist bir devrimle gerçekleştirme hedefi.

GENEL DEĞERLENDİRME

- Sosyal Medya Kullanımı: TİP'in gençlerin kendilerini ifade etmeleri için sosyal medya kullanım kapasitesi güçlü. Özellikle dijital platformlarda etkili bir varlık göstererek toplumsal sorunları gündeme taşıyor.
- İlerici Teknoloji Yaklaşımı: Teknolojiyi çalışma saatlerini azaltacak ve yaşam kalitesini artıracak şekilde kullanmayı öneriyor. Bu ilerici yaklaşım, sola özgü sosyal politikaların daha yenilikçi bir bakış açısıyla ele alınmasını sağlıyor.
- Yenilikçi Öneriler: Tohum bankacılığı gibi inovatif projelerle doğrudan halkın yararına olacak çözüm önerileri sunuyor.
- Engelli Hakları Farkındalığı: Engelliler Günü'nde bağımsızlık ve erişilebilirlik gibi konularda parti üyeleri tarafından yapılan açıklamalar dikkat çekici. Engelli haklarına dair farkındalık oluşturulması, toplumsal dayanışmayı artırmaya yönelik önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.
- Sosyalist Geleneğe Yaklaşım Eksikliği: Sosyalist geçmişi eleştirerek sahiplenme prensibi uygulamada yeterince görünmüyor. Sosyalizm tarihine dair daha fazla açıklama veya eleştirinin parti içinde yer alması gerektiği belirtiliyor. Örneğin, 1920 TKP'sine ilişkin yeterli vurgu yapılmaması ve tarihi figürlerin (Mustafa Suphi vb.) tanıtılmaması, gelenekle güçlü bir bağ kurmada eksiklik olarak değerlendiriliyor.
- Hayvan Hakları Politikalarının Belirsizliği: Hayvan hakları konusunda partinin net bir tavır ortaya koymadığı ve hayvanların meta olarak görülmediği bir toplum inşasına dair daha somut bir strateji geliştirmesi gerektiği vurgulanıyor.

GENEL DEĞERLENDİRME

- Demokratik Merkezîyetçiliğın Yetersiz Açıklaması: Demokratik merkezîyetçilik ilkesi parti programında geçse de bunun ne anlama geldiğini ve neden gerekli olduğuna dair kapsamlı açıklamaların bulunmaması, kavramın halk nezdinde anlaşılabilirliğini zorlaştırıyor.
-
- Çevreye Duyarlılık Eksikliği: Etkinliklerde karbon ayak izini azaltmaya yönelik belirgin bir çaba görülüyor. Çevresel duyarlılığı gösteren adımlar atılması, partinin ekolojik bilincini güçlendirebilir.
-
- Diyanet ve Mezhepler Konusunda Tarafsızlık Kaygıları: Parti programında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kapatılması gündemde olsa da, benzer bir yapının nasıl tarafsız olacağına dair belirsizlikler mevcut. Ayrıca Alevilik'e yapılan vurgu, diğer dini ve mezhepsel gruplara (Süryaniler, Protestanlar, Deistler) neden aynı şekilde yer verilmediği konusunda sorulara yol açıyor.
-
- Ekonomik Politikaların Gerçekçiliği Konusunda Eksiklik: Ücretsiz sağlık, eğitim ve hukuk hizmetleri gibi vaatlerin nasıl finanse edileceği konusunda yeterli açıklama bulunmuyor. Özellikle ekonomi okuryazarlığı zayıf seçmenler için daha somut açıklamalar ve grafikler kullanılması öneriliyor. Programda vergi yüzdeleri gibi detaylar bulunsada, kaynakların yeterliliğine dair güvence verecek daha ayrıntılı bilgilere ihtiyaç var.
-
- Engellilik Konusunda Erişilebilirlik Eksiklikleri: Engelliler için yapılan düzenlemeler ve gençlik etkinliklerinde erişilebilirlik konusunda eksiklikler bulunuyor. Ayrıca, sosyal medya hesaplarında görme engelli bireyler için alternatif metin kullanılmaması, YSK'nın erişilebilirlik için önerdiği şablonların dikkate alınmaması, erişilebilirlik konusunda daha kapsamlı adımlar atılması gerektiğini gösteriyor.

KUŞAKLAR ARASI POLİTİKA ELÇİLERİ

İletişim

politikadaiyilikhali.org

politikadaiyilikhali@gmail.com

[@politikada_iyilik_hali](https://www.instagram.com/politikada_iyilik_hali)

**ROSA
LUXEMBURG
STIFTUNG**